

Sygn. akt VII U 799/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej-Więsyk

Protokolant sądowy Agnieszka Goluch

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 roku w Lublinie

sprawy A. A.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. A.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 3 marca 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala A. A. prawo do emerytury począwszy od dnia (...) roku.

Sygn. akt VII U 799/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 marca 2015 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił A. A. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) z uwagi na to, że wnioskodawca nie udowodnił 25 - letniego okresu składkowego i nieskładkowego. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 25.06.1972 r. do 15.04.1973 r., od 11.06.1973 r. do 17.12.1973 r., od 31.07.1974 r. do 19.01.1975 r., od 1.06.1980 r. do 14.12.1980 r., ponieważ powierzchnia gospodarstwa wynosiła poniżej 1 ha (0,93 ha) a z zeznań świadków nie wynika ile godzin dziennie wnioskodawca pracował w gospodarstwie rolnym rodziców (a.e.).

W odwołaniu A. A. nie zgodził się z zaskarżoną decyzją podnosząc, że pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie nie uznanym przez organ rentowy (odwołanie - k. 2 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ renty wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumenty, które legły u podstaw zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie - k. 6-7).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. A., urodzony (...), w dniu (...) roku złożył wniosek o emeryturę. W jego treści zawarł oświadczenie o tym, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku oraz znajdujących się w aktach Zakładu, organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 24 lata, 7 miesięcy i 4 dni, w tym 24 lata 6 miesięcy i 15 dni okresów składkowych oraz 19 dni okresów nieskładkowych. Organ rentowy uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresy zatrudnienia w wymiarze 17 lat, 11 miesięcy i 29 dni (okoliczności bezsporne).

Rodzice A. A. (...), w latach 1970-1981 posiadali gospodarstwo rolne o pow. 0,93 ha we wsi R., na terenie Gminy M. (zaświadczenie – k. 15 a.r.). Ponadto dzierżawili nieruchomość rolną o pow. około 0,5 ha położoną w sąsiedztwie posiadanej działki rolnej.

Wnioskodawca był zameldowany w miejscu zamieszkania rodziców (...) od urodzenia do 10.11.1980 r. (poświadczenie – k. 14).

W okresie objętym sporem w przedmiotowym gospodarstwie mieszkali rodzice wnioskodawcy: oraz ubezpieczony. Ojciec skarżącego L. A. ur. (...) do 31.05.1972 r. pracował zawodowo w (...) jako młynarz na zmiany, a po nabyciu uprawnień do renty inwalidzkiej z dniem 1.07.1972 r. podjął zatrudnienie na 1/2 etatu. Z uwagi na zaćmę w latach 70-tych przebył dwukrotne zabiegi operacyjne, stan ten ograniczał możliwości jego pracy w gospodarstwie rolnym. Wnioskodawca miał dwie starsze siostry, które w latach 70-tych nie mieszkały już w przedmiotowym gospodarstwie. Wobec czego większość prac w gospodarstwie wykonywała matka wnioskodawcy urodzona w (...) r. i ubezpieczony.

W ramach prowadzonego gospodarstwa rolnego było uprawiane zboże na powierzchni około 0,5 ha, ziemniaki na areale o podobnej powierzchni, znajdowały się nasadzenia porzeczek, truskawek oraz ogród na obszarze około 10 arów. Wszystkie wskazane uprawy w ramach prac polowych były wykonywane ręcznie, ewentualnie przy pomocy wynajętego konia. W gospodarstwie hodowano jedną krowę, 2-3 świnie oraz drób.

A. A. w dniu (...) r. ukończył (...) Szkołę (...) w O. (świadczenie – k. 13 a.e.). Był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy od okresie od (...) r. do 5.11.1973 r. w Fabryce (...) w L., od 18.12.1973 r. do 30.07.1974 r. w Kopalni (...), od 20.01.1975 r. do 31.05.1980 r. w (...) w S., od 15.12.1980 r. do 31.08.2008 r., w (...) w P. a w okresie od (...) r. odbywał zasadniczą służbę wojskową (świadczenia, zaświadczenie – k. 16-20).

W okresach przerw pomiędzy zatrudnieniami, po ukończeniu szkoły od (...) r. do 15.04.1973 r., od 6.11.1973 r. do 17.12.1973 r., od 31.07.1974 r. do 19.01.1975 r., od 1.06.1980 r. do 10.11.1980 r, mieszkał wraz z rodzicami i pracował w przedmiotowym gospodarstwie rolnym, które stanowiło dla niego jedyne źródło utrzymania (zeznania wnioskodawcy – k. 31v, 25v-26, zeznania świadków: Z. C. (1) – k. 30v, 31, H. K. (1) – k. 31, J. K. – k. 23v-24). A. A. codziennie pracował przy obrządzaniu inwentarza. Obrządek odbywał się 2 lub 3 razy dziennie w zależności od pory roku. Rano skarżący wybierał ziemniaki dla świń, parował je, po utłuczeniu mieszał ze śrutą, nosił wodę do pojenia, równał obornik, nosił i podkładał słomę pod zwierzęta, rznął razem z ojcem sieczkę, czyścił koryta i rozwoził przygotowaną paszę. Po wydojeniu przez matkę krowy, nosił mleko do zlewni. Rąbał i przynosił drzewo na podpałkę. Wyrzucał z ojcem obornik. Czynności te zajmowały mu rano od dwóch do trzech godzin dziennie, w zimie dłużej, gdyż woda zamarzała, trzeba było dłużej czyścić koryta, odśnieżać drogę do obory i stodoły. Obrządek południowy i wieczorny trwał trochę krócej i sprowadzał się do podania suchej karmy, noszenia wody, pojenia zwierząt, zamykania drobiu (zeznania wnioskodawcy – j.w., świadków Z. C. i H. K.).

Wnioskodawca wykonywał również inne czynności w gospodarstwie rolnym w zależności od pory roku. Na wiosnę brał udział w pielieniu roślin, okopywał truskawki, ziemniaki, orał, brał udział w zasiewach roślin. W okresie jesiennym woził drzewo z lasu, rąbał je, uczestniczył w wykopkach, w lecie pracował przy żniwach, kosząc kosą, zwożąc zboże, zimą robił omłoty. Opisane prace w większości były wykonywane ręcznie, musiały się zakończyć przed zapadnięciem zmroku, gdyż w gospodarstwie nie było energii elektrycznej. Do stałych obowiązków wnioskodawcy należało także wyprowadzenie krowy, jej pasanie, noszenie wody.

Przedmiotowe gospodarstwo zostało przekazane na A. A. i w części na jego siostrę Z. C. (1) (zeznania wnioskodawcy – j.w., zeznania świadków: Z. C. (1) – k. 30v, 31, H. K. (1) – k. 31v, 32, J. J. – k. 23, 23v, J. K. – k. 24v, 24).

Przystępując do oceny dowodów osobowych należy stwierdzić, że przesłuchani w sprawie świadkowie H. K. (1) oraz J. J. to osoby obce dla ubezpieczonego. Świadcowie w okresie objętym sporem mieszkali we wsi R. i byli bezpośrednimi sąsiadami ubezpieczonego. Podobnie siostry wnioskodawcy H. K. (1) i Z. C. (1) mieszkały niedaleko domu rodzinnego i miały możliwość stałej obserwacji pracy brata w gospodarstwie rodziców. Okoliczności te w ocenie Sądu pozwalają na przyjęcie wniosku, że wskazani świadkowie posiadają niezbędne wiadomości dotyczące okoliczności pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców. Świadcowie opisali ogólny profil działalności gospodarstwa oraz ogólne obowiązki skarżącego, potwierdzając okoliczność pracy skarżącego w tym gospodarstwie. Z zeznań wszystkich świadków wynika, iż rodzice wnioskodawcy oprócz posiadanego areалу ziemi 0,93 ha, dzierżawili ponadto około 0,5 ha. Opisali oni położenie działki, określili jej właściciela i przybliżoną powierzchnię a zeznania powołanych osób w tym zakresie są zbieżne. Zeznania świadków są logiczne, wzajemnie się uzupełniają oraz korelują z zeznaniami ubezpieczonego, wobec czego Sąd uznał je za wiarygodne w tym zakresie. Również organ rentowy nie podniósł okoliczności które mogłyby godzić w wiarygodność ich zeznań.

Przechodząc do oceny zeznań ubezpieczonego należy wskazać, że Sąd obdarzył je wiarą w zakresie poczynionych ustaleń.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił również w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. A. jest zasadne i jako takie nie zasługuje na uwzględnienie.

Do okoliczności spornej, biorąc pod uwagę treść zaskarżonej decyzji oraz treść odwołania, należała możliwość uwzględnienia przy ustalaniu prawa do emerytury przypadających przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresów pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia od dnia (...) r. do 15.04.1973 r., od 6.11.1973 r. do 17.12.1973 r., od 31.07.1974 r. do 19.01.1975 r., od 1.06.1980 r. do 14.12.1980 r. przez skarżącego warunku legitymowania się co najmniej 25-letnim okresem kwalifikowanym jako okresy składkowe i nieskładkowe.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 b pkt 20 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748) - zwaną w dalej ustawą emerytalną, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego dla mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 co najmniej 67 lat. Ubezpieczony nie ukończył wyżej wymienionego wieku, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia mu prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Natomiast w myśl art. 46 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku niższym niż wskazany, jeżeli nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku. Przy czym wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których wymienionym osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Według § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) - zwanego dalej rozporządzeniem Rady Ministrów, pracownik który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma

wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. A. A. do dnia 31 grudnia 2008 roku nie osiągnął wymaganego przez cytowany przepis wieku emerytalnego, tj. 60 lat.

Jednakże zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 rozporządzenia Rady Ministrów okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B. Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury A. A. musiał

spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnić:
  - a) co najmniej 15 - letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
  - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że ubezpieczony w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, na dzień 1 stycznia, 1999 roku legitymuje się 15 - letnim stażem pracy w warunkach szczególnych oraz że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Odnosząc się do okoliczności spornej należy wskazać, że w rozpoznawanej sprawie zastosowanie znajduje art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 roku okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5 - 7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Kwestia pracy w gospodarstwie rolnym na gruncie cytowanego przepisu była wielokrotnie przedmiotem rozważań w orzecznictwie sądowym. W judykaturze wykształcił się pogląd, iż o uwzględnieniu przy ustalaniu prawa do świadczeń emerytalnych okresów pracy w gospodarstwie rolnym sprzed objęcia rolników obowiązkiem opłacania składki na rolnicze ubezpieczenie społeczne domowników (tj. przed dniem 1 stycznia 1983 roku) przesądza wystąpienie dwóch okoliczności. Po pierwsze wykonywanie czynności rolniczych powinno odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika" z art. 6 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Po drugie czynności te muszą być wykonywane w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, tj. minimum 4 godziny dziennie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2013 roku, II UK 368/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 sierpnia 2012 roku, III AUa 59/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 13 sierpnia 2013 roku, III AUa 147/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 kwietnia 2013 roku, III AUa 212/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 24 września 2013 roku, III AUa 230/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 listopada 2013 roku, III AUa 238/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 6 października 2013 roku, III AUa 427/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 sierpnia 2013 roku, III AUa 461/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 12 września 2012 roku, III AUa 696/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2013 roku, III AUa 860/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 lutego 2013 roku, III AUa 1059/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 grudnia 2012 roku, III AUa 1423/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 lutego 2014 roku, III AUa 1451/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 31 lipca 2013 roku, III AUa 1513/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 czerwca 2013 roku, III AUa 1719/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 maja 2012 roku, III AUa 1916/11).

Nadto zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem uprawnionej jest uwzględnienie okresu pracy w gospodarstwie rolnym także wówczas, gdy praca ta faktycznie nie była codziennie wykonywana, lecz ubezpieczony gotów był tę pracę codziennie wykonywać w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie, tj. był dyspozycyjny w tym zakresie. W praktyce oznacza to jednak konieczność zamieszkiwania wnioskodawcy co najmniej w pobliżu gospodarstwa rolnego, co w rozpoznawanej sprawie miało miejsce. Istotną okolicznością w niniejszej sprawie był obszar gospodarstwa rolnego rodziców oraz czas pracy świadczonej przez wnioskodawcę na rzecz tego gospodarstwa.

W toku niniejszego postępowania wnioskodawca wykazał, iż rodzice prowadzili gospodarstwo rolne o powierzchni około 1,43 ha. Niewielki areal gospodarstwa sam w sobie, zgodnie z poglądem wyrażonym w orzecznictwie, nie może stanowić powodu do wyłączenia możliwości uwzględnienia żądania zgłoszonego w odwołaniu. Każdy bowiem przypadek wskazywania na pracę w gospodarstwie rolnym powinien być oceniany indywidualnie, tzn. z uwzględnieniem wszelkich towarzyszących okoliczności, m.in. wieku osoby powołującej się na taką pracę, wykonywane czynności, charakter i rozmiar gospodarstwa, liczbę domowników oraz inne, nawet obiektywne, istniejące po stronie danej osoby (np. uczęszczanie do szkoły w miejscowości znacznie oddalonej od miejsca zamieszkania - położenie gospodarstwa rolnego) (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 lutego 1995 roku IIIAU03/95).

W ustalonym stanie faktycznym sprawy skarżącego dotyczyły okoliczności skutkujące uznaniem, że wykonywał on czynności rolnicze zgodnie z warunkami określonymi w definicji legalnej "domownika", tj. był członkiem rodziny rolnika, pozostawał we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, miał ukończone 16 lat, nie podlegał

obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a praca w gospodarstwie rolnym stanowiła jego główne źródło utrzymania. Spełnia on również warunek wykonywania czynności w gospodarstwie w przyjętym wymiarze, tj. nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, czyli minimum 4 godzin dziennie oraz gotowości do codziennego wykonywania tej pracy w wymiarze, tj. dyspozycyjności w spornych okresach, wymienionych w decyzji, z tym, że w ostatnim z nich do dnia 10.11.1980 r. (data wymeldowania).

Z poczynionych ustaleń wynika, że w okresie letnim wnioskodawca zajmował się koszeniem zboża, wiązaniem snopków, zwożeniem zboża oraz jego młóccę podobnie w zależności od pory roku brał stały udział w czynnościach sezonowych związanych z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, typu zasiewy, oraz, plewienie, wykopki, omłoty. Codziennie brał udział również przy przygotowaniu pokarmu dla zwierząt, ich karmieniu oraz obrządku, w ramach którego rznął siewkę i wybierał z piwnicy ziemniaki do parnika, ścielił pod zwierzęta słomę, usuwał z obory raz w tygodniu obornik, czerpał ze studni wodę z przeznaczeniem dla pojenia zwierząt co zajmowało około 4 godzin dziennie. Należało zatem uznać, że w realiach rozpoznawanej sprawy ubezpieczony spełnia warunek wykonywania czynności w gospodarstwie w przyjętym wymiarze, tj. nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, czyli minimum 4 godzin dziennie w całym spornym okresie pracy w gospodarstwie rolnym oraz gotowości do codziennego wykonywania tej pracy w wymiarze, tj. dyspozycyjności w tym zakresie.

Z tych względów Sąd uwzględnił do wymaganego 25 - letniego okresu okresów składkowych i nieskładkowych jako okres składkowy okresy pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców przypadające, od dnia(...) r. do 15.04.1973 r., od 6.11.1973 r. do 17.12.1973 r., od 31.07.1974 r. do 19.01.1975 r., od 1.06.1980 r. do 10.11.1980 r., w łącznym wymiarze roku 9 miesięcy i 1 dnia.

Biorąc pod uwagę bezsporny między stronami wymiar 24 lat, 7 miesięcy i 4 dni okresów składkowych oraz nieskładkowych okresu podlegania ubezpieczeniom oraz ocenę charakteru prawnego wyżej wskazanych okresów mieszczących się w okresie objętym sporem, należy uznać, że ubezpieczony spełnia warunek posiadania co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, niezbędnego do ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Podsumowując, wskazać należy, że o uprawnieniu do wcześniejszej emerytury decyduje łącznie ściśle spełnienie wszystkich warunków określonych w art. 184 w związku z art. 32 ustawy emerytalnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2010 roku, II UK 140/10; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2009 roku, /UK 218/09), a możliwość traktowania okresów pracy w gospodarstwie rolnym jako okresów składkowych w ramach ubezpieczenia pracowniczego powinna być interpretowana i stosowana w sposób restryktywny (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2006 roku, / UK 73/06).

Jak wynika z poczynionych ustaleń A. A. pomimo, że legitymuje się co najmniej 15 - letnim stażem pracy w warunkach szczególnych, ukończył (...) lat życia i nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i spełnia warunek legitymowania się ogólnym stażem pracy wynoszącym ponad 25 lat. Tym samym ubezpieczony spełnia łącznie wszystkie przesłanki do ustalenia mu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie przepisu art. 184 ustawy emerytalnej od dnia złożenia wniosku.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy oddalił odwołanie i na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.